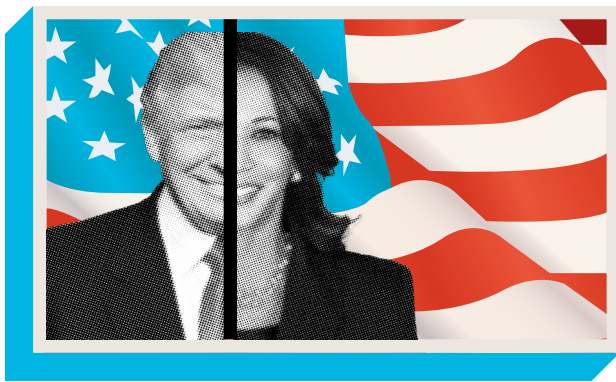

IN BEELD: HET AMERIKAANSE KIESCOLLEGE

OMSCHRIJVING

In deze werkvorm bekijken leerlingen een RTL-video over het kiessysteem in de Verenigde Staten en denken ze na over swing states. Ze overleggen over de gevolgen van het kiescollege voor de Amerikaanse democratie.

LEERDOELEN

- Leerlingen begrijpen het Amerikaanse kiessysteem met kiesmannen.
- Leerlingen begrijpen de verschillen met het Nederlandse kiessysteem.
- Leerlingen kunnen hun mening over bepaalde kenmerken van het Amerikaanse kiessysteem – en de consequenties daarvan – beargumenteren.

BRONNEN

- ‘Amerikaanse verkiezingen: waarom de kandidaat met de meeste stemmen niet altijd wint (youtube.com)’ / *RTL Nieuws, 11 september 2024*
- ‘Build your own US election: plot a path to victory for Biden or Trump’ / *Guardian, 28 september 2020*
- ‘U.S. Election 2020: What is the Electoral College?’ / *BBC News, 7 augustus 2020*
- Sean Illing, ‘The real reason we have an Electoral College: to protect slave states’ / *Vox, 12 november 2016*

DUUR

30 minuten

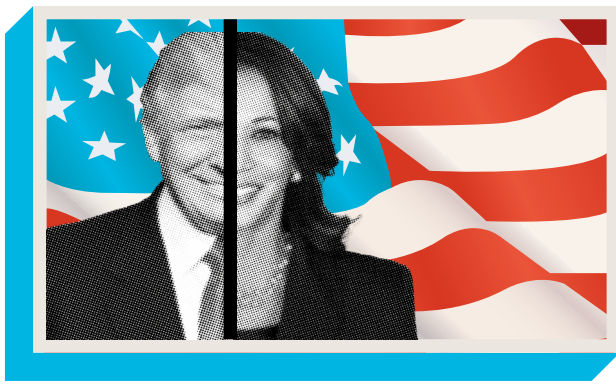
BENODIGDHEDEN

- Voor elk duo een werkblad
- Voor elk duo een ‘spiekbrieven’: de ProDemos infographic over de Amerikaanse Verkiezingen
- Filmpje ‘Amerikaanse verkiezingen: waarom de kandidaat met de meeste stemmen niet altijd wint (youtube.com)’ / *RTL Nieuws, 11 september 2024*

HANDLEIDING

1. Vertel dat op 5 november dit jaar de Amerikaanse presidentsverkiezingen plaatsvinden. Vraag de leerlingen naar wat ze over deze verkiezingen weten: wie zijn de kandidaten? Is er hen iets bijgebleven van voorgaande verkiezingen in de Verenigde Staten? Wat valt hen nu op in het nieuws?
2. Deel de leerlingen op in duo's, deel de werkbladen en ‘spiekbrieven’ uit, en laat hen de vragen op het werkblad doorlezen.

3. Start dan het RTL-filmpje. Tijdens het kijken kunnen leerlingen aantekeningen maken.
4. Laat de leerlingen in duo's de vragen op het werkblad beantwoorden. Bij het beantwoorden van de vragen kunnen ze de spiekbrieven met infographics gebruiken.
5. Bespreek de antwoorden van de leerlingen klassikaal en vul deze aan met onderstaande reflectievragen.
 - a. Reflectievraag bij vraag 3 (RTL-video): Wat vind je ervan dat er zo strategisch campagne wordt gevoerd?
Bediscussieer dat burgers in bepaalde staten hierdoor minder aandacht krijgen. Andere staten krijgen wel aandacht maar in een heel korte periode. Amerikaanse kiezers kunnen hierdoor hun vertrouwen in de democratie verliezen.
 - b. Reflectievraag bij vraag 4/5/6 (over het kiescollege):
Hoe zou het komen dat er in de Verenigde Staten een kiesstelsel is met een kiescollege?
Als historische reden hiervoor wordt vaak de grootte van het land genoemd en de communicatieproblemen die dat opleverde. Een andere reden die genoemd wordt, is dat ze hiermee een balans tussen grote en kleine staten wilden bewerkstelligen. Ook wordt wel gezegd dat de bedenkers van het stelsel weinig vertrouwen hadden in de stem van gewone burgers en daarom ‘wijze kiesmannen’ aanstelden. Je kunt eraan toevoegen dat vroeger tot-slaaf-gemaakte niet mochten stemmen, maar wél meetelden bij het bepalen van het aantal kiesmannen. De zuidelijke staten (waar veel mensen in slavernij leefden) kregen daardoor relatief veel kiesmannen. Zo kregen die staten met dit stelsel meer invloed op de keuze van de president dan ze zouden hebben bij directe verkiezingen.
 - b. Reflectievraag bij vraag 4/5/6 (tweet President Trump): Wat vind je ervan dat de presidentskandidaten veel op X en andere sociale media zitten? Vind je dat goed of slecht voor het contact met burgers?
In deze context kun je het hebben over een pre: persoonlijke contact met de president(kandidaten). Burgers krijgen het gevoel dat een politicus dichtbij hen staat en krijgen zo mogelijk meer vertrouwen in de democratie, en meer zin om te stemmen. Een tegenargument kan zijn dat boodschappen zonder filter en journalistieke duiding terechtkomen bij kiezers, terwijl traditionele media meestal ook tegengeluiden laten horen, en er duiding wordt gegeven en informatie wordt geverifieerd.

WERKBLAD 1 > HET AMERIKAANSE KIESCOLLEGE

1. Bij de RTL-video van 11 september 2024: In Nederland wordt de partij met de meeste stemmen ook de grootste partij in de Tweede Kamer. De minister-president komt meestal uit die partij.

Wat voor verschillen zie je met het Amerikaanse kiessysteem?

2. De journalist vertelt over swing states. Letterlijk betekent dat 'schommelstaten'. Deze staten spelen een belangrijke rol in de Amerikaanse verkiezingen.

Leg in je eigen woorden uit waarom ze zo belangrijk zijn.

3. Kijk naar de tabel met enkele swingstates hiernaast.

Stel: je bent de democratische preidentskandidaat Kamala Harris. Het is 3 november. Op 5 november beginnen de verkiezingen. Je hebt een eigen vliegtuig met genoeg brandstof om naar deze 5 staten te vliegen. Maar jouw campagne team kan per dag maar één grote campagne in één staat organiseren. Je moet dus 2 staten uitkiezen. In welke 2 staten ga jij campagne voeren? Waarom? Waarom ga je niet naar de andere staten?

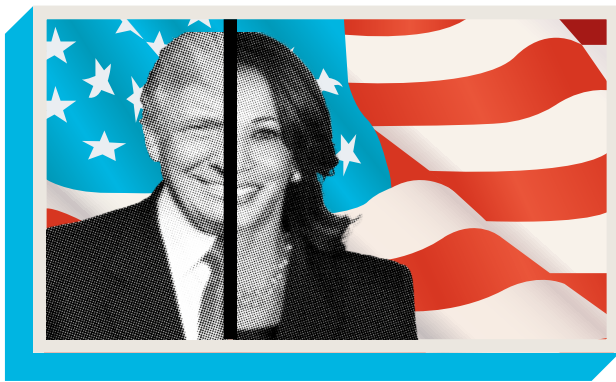
STAAT EN AANTAL KIESMANNEN	UITSLAG 2012	UITSLAG 2020	WAT VOORSPELLEN DE POLLS IN 2024?
Arizona (11)	Republikeinen wonnen	Democraten wonnen	Trump wint met 1,8% verschil
Georgia (16)	Republikeinen wonnen	Democraten wonnen	Trump wint met 0,6% verschil
Michigan (15)	Republikeinen wonnen	Democraten wonnen	Harris wint met 0,2% verschil
Nevada (6)	Democraten wonnen	Democraten wonnen	Harris wint met 0,8% verschil
Pennsylvania (19)	Republikeinen wonnen	Democraten wonnen	Hier staat het gelijk
North Carolina (16)	Republikeinen wonnen	Republikeinen wonnen	Trump wint met 1,2% verschil
Wisconsin (10)	Republikeinen wonnen	Democraten wonnen	Harris wint met 0,4% verschil

4. Veel Amerikanen willen de 'electoral vote' afschaffen en via de 'popular vote' hun president kiezen. Waarom zou dat voor de democratische betrokkenheid van mensen een goed idee kunnen zijn? Gebruik in je antwoord de begrippen 'electoral vote' en 'popular vote'.

5. In 2012 twitterde Donald Trump hetzelfde idee. Waarom zou hij dit bericht nu waarschijnlijk niet meer sturen?

6. Stel: een journalist vraagt vandaag op X wat diens volgers van het kiescollege vinden. Wat zou jij daarop antwoorden? Schrijf je eigen post op in maximaal 280 tekens. Bespreek daarna jullie posts met elkaar.

ANTWOORDMODEL

ANTWOORDMODEL BIJ 'HET AMERIKAANSE KIESCOLLEGE'

Bij de RTL-video van 11 september 2024:

1. Verschillen tussen het Nederlandse en Amerikaanse kiessysteem zijn bijvoorbeeld:
 - In Amerika zijn er twee grote partijen; Nederland heeft veel meer partijen.
 - Nederland kent geen kiescollege: je stemt niet op een tussenman/kiesman, maar direct op een kandidaat van een bepaalde politieke partij die (mogelijk) in de Tweede Kamer komt. (Al zou je het een klein beetje kunnen vergelijken met het kiezen van de Eerste Kamer via de Provinciale Staten.)
 - De Verenigde Staten heeft een meerderheidsstelsel (met 'winner-takes-all' systeem). In Nederland is er een stelsel van evenredige vertegenwoordiging.
 - Nederland kent een parlementaire, constitutionele democratie (de burgers kiezen parlementsleden; er is een niet-verkozen koning); de V.S. is een federale, constitutionele republiek (waarbij de centrale regering én de president om de vier jaar worden gekozen - afwisselend, altijd in de even jaren)
2. Van de meeste staten weten we al hoe ze gaan stemmen. Met die kiesmannen komen beide kandidaten in de buurt van de 270 kiesmannen. Wie de 270 haalt is dus afhankelijk van de swing states.
3. Eigen antwoord. Strategische keuzes kunnen bijvoorbeeld zijn:
 - Ik probeer zoveel mogelijk kiesmannen te verzamelen, door in ieder geval naar de staat te gaan met de meeste kiesmannen: Pennsylvania (19). Daarna hebben Georgia en North Carolina de meeste kiesmannen (ieder 16). In beide staten staat Trump voor in de peilingen, maar in Georgia won Biden de vorige keer, terwijl Trump won in North Carolina. Ik schat mijn kans groter dat dit in Georgia nog een keer kan gebeuren. Daarom ga ik naar Pennsylvania en Georgia.
 - Ik ga in ieder geval niet naar de staten waarin ik voor sta in de polls. Ik hoop dat zij in mijn voordeel stemmen en richt me op de staten waarin Trump nu voor staat. Daar valt echt iets te winnen.
 - Ik ga naar staten waarin ik voor sta in de polls. In sta in al die staten met minder dan één kiesman voor. Het is te riskant om die aan Trump te verliezen. Ik ga mijn stemmen veilig proberen te stellen.
4. Bij een democratie gaat het om de wens van het volk. In de Verenigde Staten kan de meerderheid van het volk stemmen vóór de ene presidentskandidaat (popular vote), terwijl vanwege het kiesman nensysteem en het winner takes all-principe toch de andere kandidaat president wordt (electoral vote).
Dat kan oneerlijk voelen, waardoor mensen zich minder gemotiveerd voelen om te gaan stemmen. Door de popular vote te gebruiken, kun je mensen meer het gevoel geven dat hun stem ertoe doet.
5. Donald Trump heeft in 2016 baat gehad bij de electoral vote. Ook al stemden er zo'n 3 miljoen meer mensen voor Hillary Clinton, toch werd hij president. In 2020 won Joe Biden zowel de electoral vote als de popular vote.
6. Eigen antwoord.